

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXIII. Si quis putat se Religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est Religio. Jac. 1. v. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

cidari: unde, ubi Latina versio septuaginta interpretum supra allegata solum dixit, *in iniquitatibus tuis defendi te*, quidam Sanctorum Patrum majori emphasi verterunt: *In iniquitatibus tuis scutum opposui pro te*: adeoque locum istum in sensu, quem adduximus, qui vel maximè litteralis est, de JESU intellexerunt, qui pro te factus est scopus, ad quem collimaret ita Divina. Quod si ita est, qui fieri potest, ut ad talem conspectum non erubescas? certum est, ut saltem aliquà ex parte respondeas Domino tam bono, non solum abstinendum à noxis, quibus illum in hanc usque horam offendisti, sed maximà, quæ inveniri in mundo possit, fidelitate serviendum, & serviendum quidem non in eo duntaxat, quod nullius est laboris, sed quod tibi laboriosissimum videri possit. ô quàm facilè pigritia tua te

retardare potest, ne pro ejus amorem haberes! hanc excutere si velis, quibus ges? frequenter hac verba cogitabis, quæ DEUS ore proprio tibi dixit: *Servire me fecisti in peccatis tuis pro* *buiisti mihi laborem in iniquitatibus tuis* & si necesse sit, etiam scripta sermone ad pedem Crucifixi, ut semper vel in prehensione serviant vel memoria. Dominus tuus, uti diximus, certum tibi servire in peccatis tuis, quæ deus aliud non sunt, quàm cupiditate inordinata; nõne æquum est, ut illi servire adimplendo voluntatem ejus Divinam ad eam Sanctam? & si le tantum laboravit pro te in iniquitatibus, hoc est, in peccatis tuis, *Qualibus solum, sed habitudine* *ne æquum est te continuo laborare pro ipso in ejus gloria propaganda?*

XXIII.

Si quis putat se Religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est Religio. Jac. 1. v. 26.

Considera Religiosos esse, latius usurpando hanc vocem, omnes, qui peculiari quodam modo sunt addicti obsequio Divino: quia isti ceteris communibus obligationibus, quibus aliàs inveniuntur obstricti DEO, alias junxerunt propriarum constitutionum vel consuetudinum. At strictius loquendo Religiosi dicuntur, qui Divino servitio consecrati sunt nuncu-

patis votis solemnibus Castitatis, Propertatis, & Obedientia. quæ sunt alligati DEO iteratis, usque striculis, quæ inveniri in mundo possunt, vinculis, dum præceptis addiderunt consilia, nec ad tempus tantum sed stabiliter, hoc est, in omnem vitam suam ligati sunt. Jam ergo indubitanter est, omnibus, quicumque speciali quodam modo DEO servire satagunt, co-

cessarium esse, ut frenare linguam possit; at si inter hos ipsos quibusdam magis quam alijs necessarium est, omnium maxime illis convenit, qui præ alijs hoc nomen Religiosi tam acceptum sibi Religiosi sibi vendicant. Ita isti Religiosi soli se impendunt vitæ, ut vocantur, contemplativæ, vel solitativæ, vel utriusque simul, docti à DEO, & alios docentes, quod est ordine suo generis vitæ perfectissimum. Si soli contemplativæ, facile agnoscis, quanti momenti sit frenare linguam; quia silentium est id, quod animam disponit ad obtinendum contemplationis donum. *Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor ejus.* *Of. 2. v. 14.* & quod jam obtentum conservat: *Sedens solitarius, & tacet, quia levavit se super se.* *Thr. 3. v. 28.* Si soli activæ, iterum vides, quantopere linguæ refrenatio cordi esse debeat: quia cum alijs necessitas incumbat multum conversandi cum proximo, non equidem tacendum est ipsis, uti qui vitam præferunt contrariam, sed loquendam absque scandalo & offensâ, quod forte etiam difficilius est ipso silentio: *In multiloquio non deerit peccatum.* *Prov. 10. v. 19.* Si denique utriusque impendant felice illorum sorte, ad quos videtur alluisse David, cum dixit: *Memoriam abundantia suavitatis sua eructabunt.* *Pl. 144. v. 7.* oportet utrumque nosse, & tacere ad acquirendam hanc suavitatem, & loqui in tempore ad eandem alijs impertientiam: *Tempus tacendi & tempus loquendi.* *Eccl. 3. v. 7.* Id quod non

est, nisi hominum oppidò sapientum: *qui moderatur labia sua, prudentissimus est.* *Prov. 10. v. 19.* quale tu hæcenus in gradu tuo consecutus es dominium linguæ? si nondum consecutus es, audi, quid ore suo tibi dicat Apostolus Domini: dicit te nequicquam gloriari nomine Religiosi, quia Religio tua vana est, hoc est, vacua, & ejus expertus utilitatis, quam naturâ suâ tibi alijsque afferre deberet: *Si quis putat &c. hujus vana est Religio.*

2. Considera linguam esse equum adeo indomitum, ut illum edomare nemo perfecte possit, nisi sit major homine. *Linguam autem nullus hominum domare potest.* *Jac. 3. v. 8.* non vulgari opus est gratia ad obtinendum, ne illa ulpiam exorbitet. *Quis est enim, qui non deliquerit in lingua sua?* *Eccl. 19. v. 16.* Unde hic non dicit Apostolus. *Si quis putat se religiosum esse non domans linguam suam, hujus vana est religio.* Sed solum dicit: *non refrenans.* Quia si ita edomari non possit, quin potestati suæ permessa cesset aliquando vel per inconsiderationem, vel per imprudentiam; saltem freno coerceri potest. Frenum istud est rationis imperium, quæ sicut ceteris præsidet membris corporis, ut illas in obsequio contineat, ita præsidere pariter linguæ debet, imò linguæ magis quam ceteris, quia præ alijs difficilius gubernatur. Ratio est, quia cetera membra ut plurimum exorbitant in uno genere peccati, gustus in intemperantia, oculi in delectatione, aures in curiositate, tactus in impudicitia.

citia, & sic de ceteris: at lingua in quovis genere delinquit, unde etiam vocatur *Unversitas iniquitatis*. Jac. 3. v. 6. Imò non est contenta ijs peccatis, quæ sunt linguæ propria, uti sunt jaçantia ambitiosa, mendacia, murmuraciones, imprecationes, perjuria, susurri, & alia ejusmodi mala, sed ad ea etiam concurret, quæ non sunt propria, uti sunt homicidia, furta, fraudes, obscenitates, cum indubitatum sit hanc esse, quæ sæpe non vereatur docere hæc mala, antequam committantur, suadere, præcipere, & cum commissa fuerint, etiam defendere. ut adeò pro servanda linguæ custodia non sufficiat hanc solam frenare, sed necesse sit habere affectus omnes verè subjectos, superbiam, iram, avaritiam, invidiam, impuritatem, quæ nos stimulant ad dicendum, quæ non oportet. *Dixi: custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea.* Pl. 38. v. 1. Atque hæc est altera ratio communissima, quare gloriari nequeat nomine Religiosi, qui linguam non refrenat: *Si quis putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam, hujus vana est Religio.* quia hoc manifestum signum est, eum cupiditates suas nondum habere subjectas, vis linguam frenum pati? vide, ut simul eas affectiones superes, quæ maximè illam stimulant ad recalcitrandum. *Cum defecerint ligna, extinguetur ignis.* Prov. 26. v. 20.

3. Considera diversis modis linguam exorbitare eos, qui vitam dissolutam, & qui vitam ducunt virtutis studio-

sam. Priores agnoscunt se mali cupere, dum eo modo loquuntur, uti magnopere curant, imò datâ opera cuunt sese, & vires ingenij intendunt, ut prompta sit lingua ad dicendum, quæ illis ira, livor, ambitio, & non ratio dicit. Posterioribus liberè loquuntur, prius quærentes modo decipiant seipfos persuadendo sibi, tunc temporis ita decere, prout ipsi loquuntur, unde videtur loco dicere Apostolum: *Si quis putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed seducens cor suum, vana est religio.* Hoc enim proprium est Religiosorum, ne obligentur frenandam linguam, seducere se in argumentis frivolis potius quam in dè subsistentibus. Si rumpere viderent plus quàm fas sit, silentium adhibere collectioni necessarium, tunc dicunt sibi arcum diu tensum, denique, & remissum sapientia debita majore vi posse attrahi. Si verò velint dicere laudis propriæ, in coram persuadere sibi nituntur, id alio modo non facere quàm autoritatem consiliandi, quæ deinde majore cum fructu operentur. Si velint condempnare se ipsos dicendo sibi, non esse adhibendum more tot aliorum, & sic religio suis murmuracionibus prætendunt magnanimum amorem veritatis, qui semper flagraverint, vel Zelum correctionis, charitatis, honoris. Tu igitur pro certo habe, si vitam professus religiosam linguæ tuae te seduxisse cor tuum. & ideo hanc

primam oportet adhibere curam. In-
 quo ordinare opiniones perverfas,
 que in illo nidulantur, & persuasum
 habe non esse nisi pretextus regendis
 cupiditatibus inventos. Saltem pec-
 catorum cura illos examina, nec ut primò
 appareant, crede, hoc enim propriè est
 inducere se ipsum: est pulverem pro-
 pter impingere oculis, blandiri sibi,

connivere, & facile approbare ratio-
 nes, quas suggerit affectus, sed non
 discutere. *Nolite seduci.* Ecce
 quia quocunque modo colorentur
 sermones minus recti, semper nocent.

*Corrumpunt mores bonos colloquia
 prava. 1. Cor. 15. v. 33.*

* * *

XXIV.

*Dico vobis, gaudium erit coram Angelis DEI super uno peccatore pen-
 nitentiam agente, quam super nonaginta novem justis, qui
 non indigent penitentia. Luc. 15.*

Considera juxta phrasim Hebræ-
 am hunc positivum gaudium e-
 re, vim habere perfecti Comparativi,
 prout illis alijs locis: *Bonum est con-
 sultare in Domino, quam considerare in ho-
 mine.* Pl. 117. 8. *Bonum est sperare
 in Domino, quam sperare in Principi-
 bus.* Pl. 117. v. 9. & sic idem est di-
 cere: *gaudium erit, quod majus gau-
 dium.* Verum est, si rite observes,
 non hic dici, majus esse pretium in
 Cælo unius peccatoris conversi, quam
 nonaginta novem Justorum, solum di-
 cere majus esse gaudium, quia tunc
 majus esset pretium, quando peccator
 ille conversus se DEO traderet tanto
 Spiritus fervore, ut magis illum ama-
 ret omnibus ijs innocentibus, de qui-
 bus sermo est, etiam simul junctis.
 At iste satis rarus est casus, qualis for-
 te fuit in conversione Magdalena: hic
 autem Dominus non vult loqui de eo,

quod in aliqua conversione quasi casu
 accidit, sed de eo, quod in omnibus
 contingit, si secundum se spectentur.
 unde comparationem instituit inter
 simplicem penitentem: *super uno
 peccatore penitentiam agente, & nona-
 ginta novem Innocentes, qui non in-
 digent penitentia.* non instituit inter
 Penitentem valde fervidum, & nona-
 ginta novem innocentes tepidos. De-
 mus ergo innocentes istos ita simul
 junctos ordinariè apud DEUM majo-
 ris esse pretij, quam sit unus penitens,
 iste tamen majoris est gaudij, quia
 gaudium non tam spectat pretium, &
 æstimationem rei, quam adeptionem,
 maxime si ista vel desperata fuit, vel
 ardua. Hinc Pater ille festiva læti-
 tia, quâ celebravit reditum filij sui
 prodigi, aliam rationem non dedit,
 quam quod post tot annos eum recu-
 peraverit, perinde quasi de morte re-
 divivum

Sss s 3

divivum